N°. 492. 1854.

DE GRONDWET.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . *f* 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . „ 5.50.

ZATURDAG 23 DECEMBER.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten M. Schooneveld en Zoon, Beursteeg, te Amsterdam.
Brieven franco aan het Bureau De Grondwet. Jan Hendrikstraat, n°. 259.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels. . . . . *f* 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . „ 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijk en overlijden, worden geplaatst tegen betaling van *f* 1, het zegelregt daaronder begrepen.

Heeren Postdirecteuren,

die het bedrag van de abonnements-gelden over het 3e kwartaal nog niet hebben overgemaakt, worden verzocht, dit alsnog te doen, wanneer zij geene vertraging in de ontvangst der Courant willen ondervinden.

De regerings-verklaring van 20 December heeft die van 17 November weder te niet gedaan; gelijk de verklaring van 17 November te niet deed die van de Troonrede; de verklaring van de Troonrede te niet deed, die in Mei werd afgelegd; de verklaring van Mei te niet deed, die de heer VAN HALL bij het voordragen zijner conversie-wet deed; de conversie-wets-verklaring te niet deed de verklaring van 20 December des vorigen jaars; de verklaring van 20 December 1853 te niet deed die van 12 December bevorens.

Men ziet het: aan *verklaringen* heeft de Natie bij eene regering van „tegenovergestelde rigting" geen gebrek. Van *daden* heeft men, evenwel, tot dusver, nog niets bespeurd.

Op *welken* grond waren derhalve de heeren VAN NISPEN en MACKAY zoo verblijd over de laatste verklaring? Wij meenen, dat juist de ondervinding tot tempering van die blijdschap had behooren te leiden; en dat men veeleer, met den heer VAN HOEVELL, onder vingerwijzing op die tallooze verklaringen, *de handelingen* der Regering moest afwachten.

Ik heb gezien, welk een diepen indruk en welk eene genoegelijke gewaarwording de thans door den Minister van Finantien gegevene verklaringen heeft te weeg gebragt in het gemoed van den geachten afgevaardigde uit Nijmegen. Wat mij betreft, *verklaringen van zoo verschillenden aard*, volgens de opvatting altoos van den afgev. uit Nijmegen, *in zulk een kort tijdsverloop van dezelfde groene tafel, door dezelfde personen gegeven, maken op mij geen den minsten indruk.* De omstandigheden zijn *niet* veranderd: *zij zijn dezelfde als vóór veertien dagen*, en wanneer *nu* eene verklaring wordt afgelegd, zoo als thans geschiedt, *waarom is daar dan meer waarde aan te hechten dan aan die, welke* DRIE WEKEN GELEDEN gegeven is? Ik voor mij zal de *daden*, de *handelingen* van de Regering afwachten; ik verheug mij volstrekt niet over de toekomst, *op grond van 't geen ik nu heb gehoord*: DIE ZOO SPOEDIG VAN MEENING VERANDERT, KAN HET BINNEN VIER WEKEN WEER DOEN. Ik zal eenvoudig afwachten wat de Regering zal verrigten; ik zal zien of die handelingen overeenkomstig zijn met het standpunt, dat zij heeft ingenomen en met de belangen van het Vaderland.

De heer VAN HALL is daarop heel boos geworden. Hij greep de *portefeuille van finantiën* uit de handen van zijn collega en liet die van *buitenlandsche zaken* een oogenblik vallen, en trachtte den indruk weg te nemen, dien de taal der waarheid had te weeg gebragt, en waardoor de Minister van Finantiën zelf zoo zeer scheen getroffen te zijn, dat de „plaatsvervanging" door den heer VAN HALL met dank werd ontvangen.

Boos worden is evenwel het bewijs niet, *dat men regt heeft.*

Intusschen: wanneer de heer VAN HALL ons wil voorgaan op den langen weg van hervorming van het belastingstelsel: wij zullen er ons in het belang des Vaderlands over verheugen en hem gaarne niet *tien*, maar *vijfhonderd* vroegere inconsequentiën vergeven.

Eene grillige vrouw het hof te maken is geene gemakkelijke taak; maar een Ministerie van „tegenovergestelde rigting" in al de bogten van zijn kruipend leven te volgen en na te praten, schijnt ons toe meer te zijn dan, redelijkerwijs, van een volgeling gevergd kan worden.

Hebt ge, lezer! wel eens in een paardenspel gezien, hoe een behendige clown een troep boerenjongens bijeenriep en met hen een marsch aanving, die, langzaam en in regelmaat begonnen, steeds in sneller draf en in altijd zonderlinger en plotselinger bogten en zwenkpunten werd voortgezet tot dat de goede brave jongens, uitgeput en verward, als een troep wilde eenden, door elkander liepen en tegen elkander vielen, tot groot vermaak der toeschouwers?

Welnu, geen treffender vergelijking is te geven van de heksentoer, die het Ministerie der „tegenovergestelde rigting" met zijne arme ministeriële couranten sedert eenigen tijd heeft ondernomen. Aamechtig liepen ze, een poos lang, het Ministerie als trouwe kinderen achterna en trachtten met den meesten vlijt al de hoeken en bogten, al de zwenkpunten vlug meê te draaijen; maar in de laatste dagen ging het Ministerie wat al te snel, en zij begonnen de pas mis te gaan en, van den weg af, over den eenen draai vóór den ander na heen te struikelen en zoo, in belagchelijke verwarring, tegen het Ministerie in te vallen.

Het stevigst op de beenen en het kunstvaardigste in 't zwenken schijnt tot dus ver *de Nieuwsbode* te zijn, ofschoon het ons *heden* voorkomt, dat die goede bode ook al achter adem raakt en, bij nog éene of twee plotselinge zwenkingen, het er bij neêrleggen moet. Verbeeldt u bijvb. de laatste pirouette, die, met verbazende snelheid, op de teenen van het eene been en het andere in de lucht, moest worden uitgevoerd!

De *Nieuwsbode* en de *Amsterdamsche*, beiden hadden hunne laatste krachten ingespannen, om de zwenking meê te maken, die vooruit deed zien: „*afschaffing van belasting, indien door den verbeterden toestand van Europa de toekomst zou verzekerd zijn.*" De *Amsterdamsche* had het applaudissement van 't publiek verworven door de vlugheid, waarmeê ze van het draaipunt „*er kan in geen geval afgeschaft worden*" oversloeg tot het draaipunt van 17 November; *de Nieuwsbode* was wat minder vlug; want hij bleef nog altijd met den eenen voet draaijen op het thema: „*liefst geen belasting-afschaffing; veel liever Justitie verhoogen.*" Maar nu komt de *salto mortale* van 20 December. Te midden van de snelste vaart neemt de clown een vervaarlijke draaitol-sprong en de verwarring neemt een aanvang." Hijgende springt *de Nieuwsbode* het best van allen nog na, en onder een daverend handgeklap geeft hij onmiddellijk „moed, om ten aanzien van verminde„ring of afschaffing van belastingen *met geen te karige* „*hand* te werk te gaan" (1); maar voor de *oude Amsterdamsche* was de toer wat al de kras, en terwijl *de Nieuwsbode* reeds de lauweren van zijn nieuwen draaitolsprong inoogst, spartelt *het oude besje* nog, altijd met het eene been in de lucht, op het draaipunt: „dat „*alle* verligting van lasten onderworpen blijft aan de „vraag, wat de *politieke toestand* VAN EUROPA veroor„looft." (2) De voorstelling loopt in de war; want de *Amsterdamsche* kon het niet vatten, hoe men zoo spoedig *van Europa* moest draaijen *op ons land alléén*; hoe men van het draaipunt „*weêrstand tegen elke belasting-afschaffing*", plotseling kon zwenken op dat „*van* „*een vrij en krachtig initiatief.*"

Het talrijk opgekomen publiek amuseert zich, inmiddels, perfect en vergeet, door het genoegelijk schouwspel, dat het door elkander vallen der *naloopers* oplevert, voor een oogenblik..., dat *het schouwspel eigenlijk ten* ZIJNEN *koste wordt geleverd.*

(1) *Nieuwsbode* van *heden.*
(2) *Amsterdamsche Courant* van 21 December.

In oorlogs-beeldspraak geeft de *Nieuwsbode* heden eene schets van den aanval, die, bij de behandeling van de begrooting, zou gedaan zijn tegen het Ministerie en van de uitkomsten van den strijd. Het spreekt van zelf, dat het in die schets wordt voorgesteld, alsof het Ministerie de overwinning heeft behaald. Die „overwinning" zou vooral kenbaar zijn geweest, ten aanzien van den heer VAN HALL, „die zelfs een oogenblik er „op bedacht was, om den aftogt te blazen."

Wanneer men oorlogs-beeldspraak gebruiken wil: zou het dan niet juister zijn te zeggen: „*Nadat geen* „*oogenblik eenige stelling naar behooren is verdedigd en* „*de plaats onhoudbaar werd bevonden, retireerde men* „*zich en stoot*, OM LIJFSGENÂ TE VERWERVEN, *een wa*„*penstilstand, onder voorwaarden, die in het boek der* „*krijgseer niet zullen worden opgeteekend?*"

Eindelijk vraagt *de Nieuwsbode*, of het Ministerie op de behaalde lauweren rusten zal, of het zal insluimeren?

Wij gelooven dat evenmin als *de Nieuwsbode.* Hoe kan men rusten op lauweren die van *doornenhaag* vervaardigd zijn?

Het Ministerie *zal* niet insluimeren.

Het zal blijven voortgaan met het steeds onbekrompen uitgeven van 's lands penningen;

het zal vrienden en mâgen, in het belang des Vaderlands, behoorlijk van bedieningen blijven voorzien;

het zal blijven draaijen naar den wind;

het zal afbreken wat is opgebouwd en opbouwen wat is afgebroken, om te komen tot het heugelijke tijdvak van vóór 1848, toen bijvb. de heer VAN HALL *zes millioenen* heeft bespaard.

Insluimeren? Wij vreezen het niet.

Een Ministerie, dat gestadig op den uitkijk moet blijven, opdat de desertie van *éene stem* het niet doe vallen, kan zich zelfs geen „middagdutje" tijdens het reces veroorloven.

Insluimeren? Na *de behaalde overwinning* schijnt het veeleer noodig, om op het maken eener uiterste wil bedacht te wezen.

Ook de *Amsterdamsche Courant* is verheugd over de *zege*, door het Ministerie behaald. Die zege is, naar haar oordeel, te grooter, naarmate de verslagen der Kamer des te meer voor den val van het bewind deden vreezen:

Toen nu eenige weken geleden *de verslagen van de Kamer het licht zagen*, werd er door de dagbladen der tegenpartij een luide kreet aangeheven, dat zoodanige begrooting, als voorgesteld was, niet *kon* en niet *mogt* worden aangenomen: Zij verhengen er zich reeds in het verschiet over, dat het oogenblik genaderd was, om den genadeslag aan het Ministerie toe te brengen. En inderdaad, *de verslagen der Kamers* (sic) *deden wel eenigzins vreezen, dat de meerderheid, in sommige opzigten, het Ministerie zou kunnen ontvallen.* Sedert zijn er weken en maanden verloopen en *de zoo zeer aangerande begrooting* is bereids door de Tweede Kamer *aangenomen.*

Wie hebben de begrooting „*zoo zeer aangerand*"? Het was *de ministeriële pers*, die openbaar maakte, dat slechts weinige leden der oppositie de begrooting in de sectiën hadden onderzocht. De *aanranding* kwam dus van de zijde *der vrienden.*

Was, met het oog op *die* omstandigheid, het oordeel ongegrond, dat eene begrooting, zoo zeer door de vrienden zelven aangerand, niet *kon*, niet *mogt* worden *aangenomen?*

Eene tallooze herhaling van het Blijspel „*het halfje*" deed de begrooting *er door slepen.* Het was niet eene *overwinning*, die het Ministerie behaalde; de vrienden hebben het, *door opoffering van overtuiging*, voor eene *totale nederlaag behoed.*

De *Amsterdamsche* zegt dan ook zeer verstandig: „Wij zullen volstrekt geene juichtoonen aanheffen over „*dezen* uitslag der langdurige discussiën." Men doet het best, na dergelijken uitslag, op *die* wijze behaald, zich met de handen het aangezigt te bedekken.

De Tweede Kamer heeft een *bibliothecaris* benoemd. *Grand genre!*

Maar voor een bibliothecaris is, meenen wij, *eene bibliotheek* een eerste vereischte.

Wáár is de bibliotheek van de Tweede Kamer? Is het de kast boeken, meerendeels gevuld met „koopjes" van de VAN STOCKUMS-auctiën, en waarin niets is te vinden, wat men er met regt zou zoeken, en waarover

tot dusver een vijftienjarige knaap het beheer heeft gevoerd?

Door het nieuwe reglement op de »boekerij«, moet, zegt men, de toegang tot de bibliotheek *zeer moeijelijk zijn* gemaakt voor ieder, die *geen* lid is van de Kamer.

Het is een wijs besluit.

Wat behoeft ook *iedereen* te weten, dat er een bibliothecaris is over *planken zonder boeken?*

De heer van Hoëvell was bij de beraadslagingen over het VIIde hoofdstuk der begrooting voor 1855, bijna de eenige, die over de bijzondere deelen het woord voerde:

»*Indien* 's Rijks geldmiddelen het toelieten te gemoet te komen aan de behoeften en bezwaren der ambtenaren, en in 't algemeen van hen, die bezoldigd worden uit 's Lands kas, dan zou ik niet in de eerste plaats mijne oogen wenden tot leden der diplomatie en anderen, die hooge staatsbetrekkingen bekleeden, maar tot ondergeschikte ambtenaren en niet minder tot vele leeraren der godsdienst in de Hervormde Kerk. Het is echter onmogelijk om daarin voor het tegenwoordige te voorzien.

»Maar mijne aandacht is gevallen op een adres, aan deze Kamer eenige dagen geleden ingediend, een adres van een predikant in Gelderland, die de Kamer opmerkzaam maakt op de verkeerde wijze, waarop het stelsel van pensioneren van predikanten wordt toegepast. Hij deelt daaromtrent zeer belangrijke bijzonderheden mede, waaruit blijkt, dat onder andere een predikant, die veertig jaren dienst telt, een pensioen erlangt van *f* 2000, en daarentegen een predikant, die vijftig jaren dienst heeft, een pensioen van *f* 103; een predikant van zes en dertig jaren dienst een pensioen van *f* 1598, en een ander van veertig jaren dienst, een pensioen van *f* 600. Zoo wordt in dit adres menige bijzonderheid medegedeeld, waaruit blijkt, welk eene stelselloosheid er in dit opzigt heerscht en — ten gevolge daarvan — welke onbillijkheid er plaats heeft. Immers, naar mijne meening behooren alle predikanten, wanneer zij gepensioneerd worden, op gelijke lijn te worden gesteld. Het pensioen behoort voor allen gelijk te wezen. Dat stelsel is ook gevolgd bij het pensioneren van Roomsch-Katholijke geestelijken: pastoors, onverschillig waar zij dienst hebben gedaan, worden allen op dezelfde wijze gepensioneerd; de eenige uitzondering, die gemaakt wordt, is ten opzigte van zoodanige geestelijken, welke eene hoogere kerkelijke betrekking dan die van pastoor bekleeden. En dit is, geloof ik, het ware stelsel; het stelsel, dat ook, in de Hervormde Kerk behoorde te worden toegepast.

»Uit dat adres blijkt al verder, dat het verschil waarschijnlijk hieraan moet worden geweten, dat men tot basis van het cijfer van het pensioen neemt het geldelijk bedrag, 't welk de Staat als tractement aan den predikant heeft uitgekeerd. — Wanneer bij voorbeeld een predikant op eene plaats heeft gestaan, waar aan den leeraar in het geheel geen landstractement wordt gegeven, maar waar hij zijne bezoldiging ontvangt uit de kerkelijke fondsen, dan schijnt hij ook geen pensioen van den Staat te ontvangen. Heeft hij daarentegen op eene plaats gestaan, waar het volle tractement door den Staat wordt uitgekeerd, dan ontvangt hij dat volle tractement bij pensionering, salvo honore et stipendio, als pensioen. Dit wordt als de reden van het verschil in dat adres opgegeven, en ik geloof dat het de ware reden is.

»Nu komt het mij voor, dat het, in het belang van de achtenswaardige mannen, welke ik hier op het oog heb, zeer wenschelijk zou zijn, indien in dien toestand eene verandering wierd gebragt. Men zou als het normale cijfer van pensioenen van predikanten kunnen nemen het cijfer, dat zou blijken te wezen de uitkomst van deze berekening. Men zou het bedrag moeten zoeken van het totale cijfer der pensioenen, welke aan predikanten der Hervormde Kerk worden verleend, en dit gelijkelijk moeten verdeelen, over het cijfer der personen, die gepensioneerd zijn, om de uitkomst daarvan te beschouwen als het bedrag van het pensioen, dat in het vervolg aan alle predikanten, die voortaan zullen worden gepensioneerd, zal worden gegeven. Dit zou, geloof ik, billijk en regtvaardig zijn. Ik neem daarom de vrijheid, dit denkbeeld aan het oordeel van den Minister van de Hervormde Eeredienst te onderwerpen.«

De Minister voor de Zaken der Hervormde Eeredienst enz. gaf daarop het volgende antwoord:

»Er zal doorgaans een groot onderscheid tusschen het bedrag der pensioenen van dezen en genen bestaan en in vele gevallen zal er in dit verschil gelegen zijn een schijn van onbillijkheid. Tot dusverre worden bij het pensioneren van predikanten deze regelen gevolgd, dat na 40 jaren dienst aan hen wordt verleend het zoogenaamde volle pensioen, bestaande in het volle bedrag van het landstractement. In geval van bewezen ongeschiktheid door ziels- of ligchaamskwalen, wordt, ook na mindere dienstjaren, pensioen verleend tot een minder bedrag, geëvenredigd aan de mindere dienstjaren, dus voor elk dienstjaar, hetwelk aan het veertigtal te kort komt, een veertigste minder; waar geen landstractement wordt genoten, of waar het minder is dan *f* 600, daar wordt niettemin het volle pensioen op *f* 600 gesteld, zoo het blijkt dat bij gemis aan eigene middelen, daaraan behoefte bestaat. Deze zijn de regelen die bij het pensioneren van de leeraars in de Hervormde Kerk worden gevolgd en die over het algemeen, zoover ik weet, bij de leeraars geene reden van beklag opleveren.«

De heer van Hoëvell hernam:

»Mijnheer de Voorzitter, ik dank den Minister van Hervormde Eeredienst, dat hij gisteren in zijne eenvoudige, duidelijke, en in menig opzigt hoogstgewigtige rede, ook wel eenige opheldering heeft willen geven betrekkelijk de aangelegenheid, die ik ter sprake heb gebragt. De Minister heeft in een zeker opzigt toegestemd de gevolgen, uit de tegenwoordige wijze van pensioneren der predikanten voortvloeijende, die ik heb uiteen gezet. Maar de Minister heeft gemeend, dat die gevolgen niet van dien aard waren, dat in de wijze van pensioneren eenige verandering noodzakelijk zou zijn. Ik ben echter van mijne meening niet [illegible] ik geloof, dat predikanten, wanneer zij hunne loopbaan als zoodanig hebben geëindigd, allen, wat het pensioen betreft, behooren te komen in denzelfden toestand.

Thans heeft, blijkens den inhoud van 't belangrijk request, waarop ik gisteren wees, — thans heeft bijv. een predikant van Delden, *f* 2 pensioen voor ieder dienstjaar; een predikant van Leiden *f* 44 voor ieder dienstjaar, een predikant te Scherpenzeel *f* 15 per dienstjaar; een predikant van 's Gravenhage *f* 50 per dienstjaar; een predikant van Oudehans *f* 7 per dienstjaar; een predikant van Leeuwarden *f* 44 per dienstjaar; en een predikant van Voorst *f* 15 per dienstjaar. Er is dus geene de minste gelijkvormigheid; ik zou zelfs zeggen, dat uit die opgaven blijkt, dat er de grootste willekeur bestaat. Het is wel waar, dat er ook onderscheid bestaat in de tractementen der dienstdoende predikanten, maar daarvoor is eene zeer natuurlijke en geldige reden.

»Een predikant te Amsterdam ontvangt, bij voorbeeld, een hooger tractement dan een predikant te Oterdum; doch dit is noodwendig omdat die eerste predikant verpligt is in Amsterdam te wonen, waar de levensbehoeften duur zijn, terwijl de laatste verpligt is in die kleine gemeente te verblijven, waar die behoeften minder duur zijn. Is echter de diensttijd afgeloopen, dan kan de predikant van eene groote stad gaan wonen waar hij verkiest, ook in eene goedkoopere plaats. Maar de predikant van een klein dorp kan zelfs dikwijls op dat dorp niet blijven wonen; want er is menigmaal voor hem zelfs geene woning te vinden, en de pastorij wordt onmiddelijk door zijn opvolger ingenomen.

»Die predikant is dus verpligt op eene andere plaats zijn verblijf te vestigen, waar het veelal veel duurder is, en daar geniet hij dan zijn klein pensioen, terwijl zijn ambtgenoot uit eene groote gemeente op dezelfde plaats misschien een aanzienlijk pensioen verteert. Ik geloof, derhalve, dat het middel, door mij gegeven, billijk en juist is, en ik onderwerp het daarom op nieuw aan de aandacht van den Minister voor de Hervormde Eeredienst.

Men zal uit den loop dezer discussie wel tot de overtuiging geraken van de noodzakelijkheid, dat bij eene algemeene wet de uitvoering geregeld worde van de Grondwetsbepaling, dat de tractementen en andere inkomsten, waarop de leeraars van de verschillende godsdienstige gezindheden aanspraak hebben, uit 's Rijks schatkist worden betaald. Immers valt er nog het een en ander af te dingen op het door den heer Schimmelpenninck van der Oije geuit gevoelen, dat »de aangenomen beginselen bezwaarlijk door eene wet kunnen worden vervangen«; daar toch eene gelijkstelling van alle predikanten op de ontwikkelde gronden het meest met de billijkheid overeenstemt.

Engeland is het constitutionnele land bij uitnemendheid. De constitutionnele instellingen zijn daar overoud en als het ware in het volksbestaan en het volksleven ingeweven. Maar dat weefsel is voor den oningewijde schijnbaar hoogst ingewikkeld; men zou meenen, dat het zeer ondoordringbaar was en tot velerlei verwikkelingen aanleiding moet geven, en toch is dit geenszins het geval. Wij zien toch zeer dikwijls, hoe in dat land door de zamenwerking der drie Staatsmagten, spoedig veel groots en goeds wordt tot stand gebragt.

Een blik in de staatsinstellingen van Engeland zal dus in vele opzigten belangwekkend zijn. De gelegenheid wordt ons daartoe aangeboden in een dezer dagen bij de Gebrs. Abrahams te Middelburg, verschenen werkje, getiteld: »*Eenige bijzonderheden omtrent de Staatsinstellingen van Engeland*«. In tien hoofdstukken verdeeld, geeft de schrijver ons als het ware in weinige bladzijden een bevattelijk overzigt van het Britsche Staatsgebouw, en ontvouwt voor ons al de deelen van de schijnbaar zoo ingewikkelde machine.

Nuttig en belangwekkend voor velen achten wij deze uitgave in een land, waar de constitutionnele begrippen met den dag dieper wortel schieten. De staatsman, de journalist, ja zelfs een ieder, die zich door het lezen der dagbladen op de hoogte der gebeurtenissen in de wereld wil houden, zal veel in dit werkje vinden, dat hem boeit en duidelijk maakt, hetgeen anders vrij onbegrijpelijk schijnt, wanneer men niet meer van nabij bekend is met de Engelsche staathuishouding. Wij willen slechts een enkel voorbeeld geven: Voor velen zal het moeijelijk zijn te begrijpen, welke strekking eigenlijk de uitdrukkingen hebben: de eene of andere bill (wets-voorstel) is voor de eerste, tweede of derde maal gelezen, of in comité behandeld; het laatste vooral is geenszins hetzelfde als hetgeen wij gewoon zijn onder een comité-generaal van onze Staten-Generaal te verstaan. Deze en vele andere punten meer, vindt men in het bedoelde boekje opgehelderd, dat ons daarenboven, wij hebben het reeds gezegd, in vele opzigten dienstig is om een blik te slaan in de eigenaardigheden van het geheele maatschappelijk leven in Engeland.

Wij mogen dus gerustelijk dit boekje aanbevelen, dat zich zoowel door eene goede bewerking als een netten druk en goed formaat aanbeveelt. Ongetwijfeld zal het in ons land een ruim debiet vinden, hetgeen wij schrijver en uitgever zeer toewenschen.

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

De telegraaf heeft onze lezers reeds bekend gemaakt met den uitslag der zitting van het parlement van gergister avond.

Men weet, dat Dingsdag in weêrwil der hevige oppositie van lord Stanley en de heeren Milner Gibson en d'Israëli de Kamer met 241 tegen 202 stemmen zich verklaard heeft voor de tweede lezing der bill betrekkelijk de inlijving van vreemde troepen in het Engelsche leger, welke door Lord John Russell werd verdedigd.

In de zitting van het Lagerhuis van Woensdag is dezelfde bill in comité behandeld. De discussien waren bij die gelegenheid geanimeerd. De heer Cobden bestreed den maatregel en verklaarde een voorstel te zullen doen tot het instellen van een enquête nopens het gedrag der regering in dezen oorlog, welk enquête de debatten oneindig lang zoude doen rekken. Dit voorstel is gisteren behandeld maar heeft geen resultaat opgeleverd.

Omtrent de stemming, welke in die zitting heeft plaats gehad, is nog niets bekend, doch uit de geringe meerderheid, welke zich bij de tweede lezing van de bill daarvóór verklaard heeft, is op te maken, dat zij niet zou aangenomen worden indien de regering van deze zaak geene kabinetsquaestie maakte.

Omtrent het oorlogstooneel is nog geen nieuws bekend geworden, behalve eene depêche uit Sebastopol gisteren in den Franschen *Moniteur* medegedeeld, meldende, dat er tot op den 13 niets was voorgevallen, maar dat het beter weder begon te worden.

Aanvankelijk werd gemeld, dat de heer Usedom eeniglijk in Engeland eene zending zou hebben te vervullen; thans vernemen wij dat hem na die taak volbragt te hebben eene dergelijke in Frankrijk zou worden opgedragen. Overigens is er niets te voegen bij de geruchten, welke ten aanzien dezer zending in omloop waren. Doch het blijkt meer en meer, dat zij eene afzonderlijke overeenkomst tusschen Pruissen en de Westersche mogendheden ten doel heeft; een doel, dat zeer zeker moeijelijk te bereiken zal zijn.

Ter ondersteuning van zijn verzoek om een afzonderlijk verdrag, wijst Pruissen er op hoe moeijelijk het voor die mogendheid is, toe te treden tot het tractaat van 2 December, dat geheel voor Oostenrijk ingerigt is. Daarin toch wordt met geen enkel woord van Pruissen gewaagd en beroept men zich op staatsstukken, waaraan Pruissen geheel vreemd is, zoo als: de nota's den 8 Augustus tusschen Oostenrijk en de Westersche mogendheden uitgewisseld, het tractaat tusschen de Porte en Oostenrijk enz.

Men leidt hieruit af, dat Pruissen niets te maken heeft met het verdrag van 2 December, dat geheel steunt en gegrondvest is op handelingen, waaraan die mogendheid geen deel heeft genomen. Doch zij verklaart zich bereid, met Engeland en Frankrijk een afzonderlijk verdrag te sluiten.

Er is sprake van dat Zweden en Noorwegen thans meer geneigdheid zouden betoonen om het stelsel van strikte onzijdigheid vaarwel te zeggen, tot dus verre door die staten gevolgd, en dat zij bereid zouden zijn een alliantie-tractaat met de Westersche Mogendheden te sluiten.

Wat Denemarken betreft, zou die toetreding geheel toe te schrijven zijn aan de verandering van kabinet, welke in dat land heeft plaats gehad. Het is [illegible] dat het tegenwoordig kabinet zamengesteld is uit mannen, die meer dan de vorige ministers overhellen tot het aangaan van een verbond met de Westersche mogendheden. Evenwel moet men dit alles slechts als geruchten beschouwen, die nadere bevestiging noodig hebben.

Men had aanvankelijk gesproken van een *ultimatissimum*, dat aan Rusland door Oostenrijk gesteld zou worden, ten gevolge der ratificatie van 2 December, ten einde het Russische gouvernement in staat te stellen de vier waarborgen, zonder eenig voorbehoud, zoo als zij door de drie mogendheden zijn uitgelegd, aan te nemen. Vervolgens is die bewering gelogenstraft, en wilde men, dat Oostenrijk zich eeniglijk er bij bepale zou, om aan het kabinet van St. Petersburg officiële mededeeling van het stuk te doen, zonder er eenige sommatie bij te voegen.

Volgens hetgeen wij heden vernemen, zou zelfs die mededeeling niet plaats gehad hebben. Men hield zich aan hetgeen Prins Menchikoff door den heer von Buol werd gezegd, bij het onderhoud, dat tusschen die beide staatsmannen plaats had, op den dag der onderteekening van het tractaat van 2 December.

De Spaansche Cortes verspillen hun tijd aan nietige persoonlijke quaestien; zoo werd de zitting van den 25 geheel gewijd aan beraadslagingen van dergelijken onbeduidenden aard; op het einde der zitting heeft de vergadering echter de veertig artikelen aangenomen der wet, die voorloopig voorziet in de organisatie der gemeenteraden op den voet der wet van 1823.

De berigten uit Lissabon van 11 December in Engeland door de *Great-Western* aangebragt, zijn van weinig belang. Alles was kalm en rustig. In September zou de jeugdige Koning eerst de teugels van het bewind aanvaarden.

De Tweede Kamer van Denemarken, die reeds in hare tweede zitting den heer Roswitt tot voorzitter herkozen heeft, heeft in de zitting van den 18 de zamenstelling van haar bureau voortgezet en de heeren Monrad en Bromber tot vice-presidenten gekozen.

Wij hebben onze lezers reeds de boodschap van den President der Vereenigde Staten medegedeeld voor zooverre de buitenlandsche staatkunde van dat land betreft. Het overig gedeelte van het stuk is gewijd aan de binnenlandsche aangelegenheden. De begrooting is aldus zamen te vatten: ontvangsten in het afgeloopen jaar 73,549,705 dollars, uitgaven 51,018,249 dollars, waarbij moeten gevoegd worden 336,780 dollars voor aflossing van staatsschuld.

ENGELSCHE POST.

Lord Ebrington is met 6,940 tegen 4,167 stemmen benoemd tot lid van het parlement voor Maryleboni, en zulks ter vervanging van lord Dubley Stuart.

— Uit een dagorde van lord Raglan blijkt, dat H. M. de Koningin besloten heeft, dat er eene buitengewone

uitdeeling van kleêren zal plaats hebben ten behoeve der soldaten van het leger in het Oosten.

De Markies Normanby oud afgezant van Engeland te Parijs is benoemd tot Minister plenipotentiaris te Florence.

— De *Monring Herald* meldt dat de admiraliteit de vorige week de volgende transportschepen heeft doen vertrekken: *Norma*, *Metropolitaen*, *Letten*, *John Bowes* en *Sir John Easthopes*, welke behalve goede winterkleeding voor de troepen in de Krim meer dan 400 hutten of barakken met verwarmingstoestellen medenamen.

DUITSCHE POST.

De heer Usedom oud afgezant van Pruissen te Rome, is, zoo als de telegraaf gemeld heeft, eergister naar Londen vertrokken. Zijne zending heeft ten doel het bewerken eener alliantie tusschen Pruissen en de Westersche mogendheden. Hij is voorzien van een eigenhandigen brief van den Koning voor Koningin Victoria. Dat is het eenige wat men deswege met zekerheid kan zeggen.

Welke ook de uitslag van de zending moge zijn: de keuzen, welke men gedaan heeft in den heer Usedom, die tot de linkerzijde behoort (partij Bethmann-Hollweg) bewijst in ieder geval, dat de door Pruissen gedane stap uit een liberaal oogpunt schijnt geschied te zijn, geheel overeenkomstig de belangen van Europa.

Geen dagblad deelt tot dus verre eenig berigt mede omtrent den uitslag dezer zending, en het is te voorzien, dat eene bekendmaking daarvan veel belangstelling zal opwekken.

Men voorspelde zelfs eenige verandering van stelsel.

Gister heeft de Tweede Kamer beraadslaagd over de bekende petitie van graaf Saurma, over de circulaires van den Minister van Binnenlandsche Zaken van 11 en 20 Mei 1854, betrekkelijk de bemoeijingen van democratischen en anti-Russischen aard van de Roomsche geestelijkheid. De commissie heeft (met 15 tegen 9 stemmen in haren boezem) voorgesteld de verzending van het stuk aan den Minister van Binnenlandsche Zaken ter fine van consideratie. De heer von Vincke is rapporteur der commissie. Bijzonderheden omtrent deze zitting zijn nog niet bekend.

De *Sun* deelt de volgende depêche uit Kopenhagen onder de dagteekening van Maandag avond jl. mede:

»Het parlement is door den president van het kabinet geopend, die de Koninklijke boodschap heeft voorgelezen. De oud-presidenten, vice-presidenten en secretarissen zijn herkozen. De begrooting zou den volgenden dag aan de orde zijn.

»Den Koning is eene serenade gebragt. Er liet zich een algemeen gejuich hooren toen Z. M. zich op het balkon vertoonde. Alles ging zeer geregeld toe, en nergens zag men eenig spoor van wanorde.»

FRANSCHE POST.

Op de Tuillerien worden vele toebereidselen gemaakt voor de officiële receptien op den 1 Januarij e. k. In de Seine staat het water zeer hoog.

— De inschrijving, welke te Bordeaux geopend is voor het zenden van tabak naar de soldaten van het leger in het Oosten was Zondagavond jl. reeds tot 19,882 fr. 55 c. gestegen.

— Ziet hier eene der grootste drukfouten, welke bij mogelijkheid zijn te begaan: Een Fransch dagblad maakt melding van de *fiançailles* van een tachtigjarig lid der Academie. Ongelukkig echter moet men lezen *funérailles* in plaats van *fiançailles*.

— Een zonderling voorval heeft Maandag jl. voor de correctionnele regtbank te Lile plaats gehad. Een persoon van Belgischen oorsprong, genaamd J. B. Debarbieux, werd ter zake eener overtreding tot zes maanden gevangenisstraf veroordeeld. De veroordeelde stond op en zeide: «Gij en uw Keizer, zijt canailles. Volgens de wet heeft de regtbank de bevoegdheid, om onmiddellijk een vonnis uit te spreken over misdrijven, welke staande de zitting van het hof bedreven worden; uit dien hoofde deed het openbaar ministerie onmiddellijk een eisch, en werd de persoon, die teregtstond, veroordeeld tot twee jaren gevangenisstraf en tien jaren ontzegging van burgerschapsregten.

— Een oude kennis van de Lyonsche politie heeft zich aan een diefstal van nieuwe uitvinding schuldig gemaakt. Hij begaf zich namelijk naar logementen voorzien van eene groote kist, en maakte de stilte des nachts zich ten nutte om al het beddengoed netjes in te palmen. Sedert negen maanden was zulks zijn eenig middel van bestaan. Deze zonderlinge dief werd op heeterdaad betrapt.

— Men houdt zich in het museum van natuurlijke historie te Parijs met de noodige voorbereidselen bezig, om een verblijfplaats in te rigten voor de hippopotame van het vrouwelijk geslacht, die te Cairo is aangekomen.

— Men heeft berigten van Bou Maza den beroemden Afrikaanschen hoofdman; een zijner laatste brieven meldt, dat hij te Trebisonde is en zich naar Schamyl begeeft, aan wien hij zijne diensten zal aanbieden.

— De verzending van troepen wordt op groote schaal voortgezet. De dagbladen der provinciën zijn gevuld met bijzonderheden deswege.

— Men verzekert, dat de leening, waarvan sprake is, niet vóór de maand Februarij zal plaats hebben.

— Men heeft hier met zeer veel genoegen kennis bekomen van de verklaring van Lord John Russell, dat Engeland nooit voornemens geweest is, aan Frankrijk eenige subsidie te verstrekken. De stemmingen der kamers, welke ten doel hadden, het leger dank te betuigen, werden evenzeer met veel genoegen vernomen. Sommige willen, dat in den senaat en in het wetgevend ligchaam dergelijke stemmingen zullen plaats hebben. Wij gelooven echter, dat zoo iets niet ligt in de bemoeijingen dezer ligchamen; daar volgens de tegenwoordige grondwet de Keizer alleen de bevoegdheid heeft om Frankrijk in het buitenland te vertegenwoordigen.

— Men spreekt bij voortduring van groote feesten, welke dezen winter te Parijs zullen plaats hebben. Dit doet denken aan eene anecdote uit den tijd van Napoleon I. Deze wandelde eens geheel alleen in de faubourg Saint-Antoine, gelijk hij dikwerf deed, en onderhield zich met drie of vier fabriekanten die hij daar ontmoette en vernam van hen welk een ongelukkigen invloed de oorlog op den koophandel en de nijverheid uitoefende. Eene groote hoeveelheid meubelen van alle soort bleven bij de vervaardigers liggen. Toen de Keizer weder naar zijn paleis was teruggekeerd, deed hij zich de naamlijst van al de senateurs en hooggeplaatste ambtenaren brengen, en liet bestellingen doen van meubelen, die aan de verschillende notabiliteiten moesten worden gezonden. Dit bevel werd uitgevoerd Al de personen die deze meubelen ontvingen, waren daarover zeer verwonderd; een bijleggend factuur deed echter vermoeden, dat de Keizer hier in het spel was.

— De leening, waarvan sprake is, zou 4,50 millioen bedragen. Baron Rotschild zou reeds bij voorraad voor 100 millioen hebben ingeschreven.

Brieven uit Odessa aan *l'Ami du Soldat* melden, dat de Russen voor het oogenblik verdedigender wijze handelen. Men zegt, dat prins Menchikoff de aandacht van het hof van St. Petersburg heeft gevestigd op de gevaren, welke het Russische leger aan den kant van Eupatoria bedreigen.

Madrid. Dezer dagen heeft er ten huize van de heer Madoz eene bijeenkomst plaats gehad van 40 progessistische afgevaardigden.

Men hield zich bezig met het beramen van middelen om eene meerderheid te erlangen die uitsluitend progessistisch is, ten einde de fractien der democratische en behoudende partij krachteloos te maken. Er moet ook een programma zijn opengesteld, waarnaar zich al degeen, die de progessistische denkbeelden zijn toegedaan, zouden hebben te gedragen.

— De begrooting zal binnen kort der Cortes worden aangeboden. De ministers beijveren zich om in hunne respectieve departementen doortastende bezuinigingen in te voeren. Desniettemin zal er waarschijnlijk een deficit zijn, en dit nu verklaart de behoedzaamheid der regering in zake der verligting van lasten.

— Er bestaat veel hoop, dat de heer Cueto, zaakgelastigde van Spanje bij de Vereenigde Staten, die door een val uit zijn rijtuig eene wond aan het hoofd bekwam, in het leven zal blijven. Men zegt, dat hij in de betrekking zal vervangen worden door generaal Prim.

Men sprak er van, dat de regering eene republikeinsche zamenzwering had ontdekt. De geruchten moeten echter van allen grond ontbloot zijn. Wel zijn te Valdemoro eenige wapens ontdekt, en hebben zich in de straten eenige kreten van «leve de republiek» doen hooren. Die kreten kwamen van eenige dronken soldaten, maar werden door andere soldaten, die den stoet volgden, gesmoord.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Eerste Kamer.

Blijkens het Verslag der Commissie van Rapporteurs voor het wets-ontwerp tot verhooging van Hoofdstuk V der Staatsbegrooting voor 1854. (Kosten van den Haarlemmermeer-polder.), zijn op dit wets-ontwerp geene aanmerkingen bij het onderzoek in de afdeelingen gevallen.

Hetzelfde is het geval geweest met het wets-ontweep tot vermindering der regten op de granen en andere levensmiddelen.

Met het wets-ontwerp tot vaststelling der begrooting wegens den arbeid der gevangenen voor 1855.

Met het wets-ontwerp tot onteigening van de perceelen voor de uitbreiding van het station van den Rhijn-spoorweg te Arnhem.

En met het wets-ontwerp tot regeling der ontvangsten en uitgaven van het Pensioenfonds voor 1855.

Blijkens het verslag der commissie van rapporteurs over het wetsontwerp, houdende voorloopige bepalingen betreffende de regterlijke indeeling van den Haarlemmermeer-polder, hebben onderscheiden leden opgemerkt, dat deze wet, zelfs als voorloopige maatregel beschouwd, onvolledig is te achten. Niet minder dringend toch dan de onderwerpen hier geregeld, is de voorziening in de behoorlijke nakoming der wet op de nationale militie. Evenzeer als hier wordt aangewezen de plaats, waar de bewoner van den Haarlemmermeer-polder de aangiften bij den burgerlijken stand zal moeten doen, had diezelfde of zoo noodig eene andere plaats kunnen en behooren te worden aangewezen, waar die bewoner zich bij het intreden van zijn 19e levensjaar moet aangeven, om te worden ingeschreven in de bij iedere gemeente bestaande registers voor de nationale militie.

In eene afdeeling meende men dat dit wets-ontwerp de aangifte voor den burgerlijken stand, die tot nog toe verzuimd zijn, wel mogelijk maakt voor hen, die bij de uitvaardiging der wet alsnog in den Haarlemmermeer-polder verblijven, maar zoo niet onmogelijk, ten minste hoogst bezwarend voor hen, die, zulke aangifte vroeger niet hebbende kunnen doen, later uit dien polder zijn vertrokken. Deze meestal behoeftige personen, zullen alsnu verpligt zijn, binnen drie maanden, opzettelijk eenen togt naar die gemeenten, waaronder zij vroeger behoorden, te doen, ten einde dit verzuim van aangifte, dat hun niet te wijten is, te herstellen. Bij gebreke hiervan zullen zij zich later aan de straf blootstellen, die in het algemeen tegen verzuimde aangifte is bedreigd.

Die leden hadden liever gezien, dat aan dezelken, die vroeger uit den Haarlemmermeer-polder waren vertrokken zonder aangifte bij den burgerlijken stand te doen, werd toegelaten dit verzuim alsnog binnen drie maanden te herstellen, zonder dat zij hun tegenwoordig verblijf behoefden te verlaten.

Algemeen heeft men in de afdeelingen der Eerste Kamer verklaart de aanbieding van het wetsontwerp tot inkoop en amortisatie van nationale schuld, met genoegen te hebben gezien. Amortisatie van staatsschuld beschouwt men als het krachtigste middel om op den duur de lasten des volks te kunnen verminderen en eene betere toekomst voor Nederland te gemoet te gaan.

Vele leden betreurden het daarom dat dit voorstel niet vroeger is ingediend, omdat daardoor reeds op het loopend dienstjaar eene niet onaanzienlijke rentebesparing zou zijn verkregen. Met nadruk werd dan ook den wensch geuit, dat de Regering zoo spoedig mogelijk een soortgelijk wets-ontwerp ter bestemming van de beschikbare gelden over het dienstjaar 1854 aan de Staten-Generaal gelieve aan te bieden.

Enkele leden hebben het verlangen geuit, dat de inkoop van schuld, waartoe bij deze wet magtiging wordt verleend zich niet zal uitstrekken tot de 4 percents rentegevende schuld, volgens art. 3 der voordragt tot dien inkoop mede aangewezen. Het schijnt verkieslijk deze staatsschuld in haar geheel te houden voor het geval dat de politieke toestand van Europa en de finantiële omstandigheden van Nederland eene conversie van die schuld in eene van lagere rente mogen toelaten.

§ 3. In eene afdeeling heeft men verklaard zich niet te kunnen vereenigen met het beginsel neergelegd in de 2de en 3de alinea van art. 4. Men achtte het regelmatiger dat de nommers der naar aanleiding dezer wet in te koopen schuldbekentenissen van het voormalig Amortisatie-syndicaat, welke daarna zullen vernietigd worden, later niet meer deelen in de verpligte jaarlijksche lotingen tot uitdelging van het syndicaat.

Tweede Kamer.

Het ingediende wetsontwerp tot regeling van het fonds der bakengelden bestaat uit de vier volgende artikelen:

Art. 1. Voor het *Fonds der bakengelden* wordt vastgesteld de volgende begrooting; *Eenig artikel.* Afkoop van jaarlijksche renten en uitkeeringen wegens overneming door den Staat van het beheer der verlichting, betonning en afbakening van verschillende openbare vaarwateren, met het genot der daaraan verbonden opbrengst *f* 409,889.50, *zegge vier honderd negen duizend acht honderd negen en tachtig gulden vijftig cents.*

Art. 2. Tot dekking der uitgaven, bedoeld bij die in het vorig artikel vastgestelde begrooting, wordt aangewezen het saldo van het Fonds der bakengelden op 1 Januarij 1842 in 's Rijks schatkist voorhanden gebleven.

Het overschot van dit saldo wordt onder de rijksontvangsten van de dienst 1854 verantwoord.

Art. 3. De renten en uitkeeringen, bedoeld bij de in art. 1 vastgestelde begrooting, worden niet verder voldaan dan tot en met den twintigsten dag na de dagteekening der betalingstukken, welke tot kwijting harer afkoopsommen zijn uit te reiken.

Art. 4. Deze wet is verbindend met den dag harer afkondiging.

De Memorie van Toelichting is van den volgenden inhoud:

In de jaren 1835 en 1836 zijn, na langdurige onderhandelingen, met verschillende gemeente- en andere besturen overeenkomsten getroffen wegens de overneming door den Staat van het bij deze besturen bezeten beheer der verlichting, betonning en afbakening van verschillende openbare vaarwateren.

Krachtens die overeenkomsten betaalt het Rijk jaarlijksche renten of uitkeeringen voor het gemis der opbrengsten aan elk overgedragen onderwerp van beheer verbonden geweest, berekend naar het gemiddeld bedrag per jaar der zuivere baten gedurende een zeker aantal jaren afgeworpen. Van 's Rijks wege is daarbij echter de bevoegdheid voorbehouden om die uitkeeringen, gekapitaliseerd tegen den standaard der rente à 5 ten honderd, in eens af te betalen.

De bedoelde uitkeeringen en afkoopsommen zijn aangewezen in de opgave, welke nevens deze memorie wordt overgelegd.

Na het tot stand komen der gemelde overeenkomsten is het bedrag en de wijze van heffing der buiten- en binnenvuur-, ton- en bakengelden geregeld geworden, eerst bij het Koninklijk besluit van den 28sten Maart 1836 (*Staatsblad* n°. 6) en later bij de wet van 13 Augustus 1849 (*Staatsblad* n°. 40).

De opbrengst dier gelden — als afzonderlijk fonds onder den naam van *Fonds der bakengelden* beheerd — werd in de eerste plaats aangewend tot voldoening der bewuste jaarlijksche uitkeeringen en van gratificatiën aan eenige beambten van het overgenomen beheer, die niet in 's Rijks dienst hadden kunnen overgaan. Het overschot werd onder de middelen tot dekking der Staats-uitgaven onder de dienstjaren 1840 en 1841 verantwoord, met uitzondering eener som van *f* 415,889.50, die geacht werd tot bestrijding der voorbehouden kapitalisatie benoodigd te zijn; terwijl, te beginnen met de dienst van 1842, de geheele opbrengst der vuur-, ton- en bakengelden in de jaarlijksche raming der middelen tot dekking van de Staats-uitgaven is opgenomen, zijnde daarentegen de bedoelde uitkeeringen en gratificatien van het jaar 1844 af op de begrootingen van Staats-uitgaven aangewezen.

De in den tijd voorbehouden som, van *f* 415,883.50, onveranderd op het fonds der bakengelden, beschikbaar gebleven, kan alsnu, voor zooveel noodig, worden aangewend tot het doel, waartoe zij aanvankelijk bestemd was.

Daartoe moet echter vooraf, ingevolge art. 32 der wet van 5 October 1841 (*Staatsblad* n°. 40), eene wettelijke begrooting voor het gezegde fonds worden vastgesteld.

Art. 1 van het nevensgaande wets-ontwerp is bestemd om aan dit vereischte te voldoen.

Het verschil van *f* 6000 tusschen de daarbij aangewezene som van *f* 409,889.50 en het beschikbaar gehouden bedrag van *f* 415,889.50 is daaraan toe te schrijven, dat bij de afzondering der laatgemelde som ook was gerekend op de kapitalisatie en afbetaling eener jaarlijksche uitkeering van *f* 300, welke de provincie Zeeland geniet als bijdrage in de kosten van onderhoud van het palenhoofd en den aarden dam te Bath, doch, waaromtrent nu is gebleken, dat de bevoegdheid tot afbetaling daarvan in der tijd niet door de Regering is voorbehouden geworden. Deze tegemoetkoming was bij Koninklijk besluit van den 10den November 1823, n°. 39, verleend uit het toenmalig fonds der bebakening en verlichting van de Zeeuwsche binnenstroomen, op grond dat de voormelde werken, welke ingevolge het Koninklijk besluit van 17 December 1819, n°. 1, in beheer en onderhoud aan de provincie waren overgegaan, voornamelijk dienden voor het beheer van het baken- en lantarengeld. Zij is ten laste van den Staat genomen, nadat dit beheer door het provinciaal bestuur met 1 Julij 1835 aan het Rijk was overgegeven, en werd toen aanvankelijk mede op het fonds der bakengelden aangewezen. Er bestaat te minder bedenking tegen om, overeenkomstig het verlangen der Gedeputeerde Staten van Zeeland, voorloopig met de voldoening dier bijdrage op den tegenwoordigen voet voort te gaan, omdat daaromtrent toch na het tot stand komen der wet, bedoeld bij art. 191 der Grondwet, eene nadere beslissing zal te nemen zijn.

Voegt men bij de zoo even bedoelde uitkeering van *f* 300 het beloop eener jaarlijksche tegemoetkoming van *f* 200 aan P. J. Zoeter te Bruinisse, toegekend voor het gemis der inkomsten, verbonden aan de vroeger aan hem opgedragen ontvangst aan de ton- en lantarenregten op de Zeeuwsche stroomen, dan verkrijgt men het verschil van *f* 500.00

tusschen het gezamenlijk beloop der in de bijgaande opgave vermelde jaarlijksche uitkeeringen ad . . . . » 20,494.47½

en de bij art. 26 van het IXde hoofdstuk *B* der begrooting van Staats-uitgaven voor het dienstjaar 1854 uitgetrokken som van *f* 20,994.47½

Het eerste lid van art. 2 van het wets-ontwerp bevat eene bepaling van orde, die geene toelichting vereischt.

Het overschot in het tweede lid van dat artikel bestaat alleen uit de som van *f* 6000, die bestemd was tot kapitalisatie der jaarlijksche bijdrage van *f* 300 aan Zeeland.

Met de verantwoording van dat overschot onder de rijks-ontvangsten zal het Fonds der bakengelden mitsdien geheel zijn opgeruimd, en daar de opbrengsten, waaruit het weleer is ontstaan, als gezegd is, sedert ettelijke jaren aan de Staats-inkomsten zijn toegewezen, is de Regering van oordeel, dat eene uitdrukkelijke bepaling tot opheffing van dat Fonds in dit wets-ontwerp overbodig zoude wezen.

Bij het ontbreken eener bepaling daaromtrent in de bestaande contracten, zouden de jaarlijksche uitkeeringen uit den aard der zaak moeten ophouden met den dag van uitbetaling der afkoopsommen. Hiervoor kan echter niet worden gehouden de dagteekening der ordonnantien, waarop de afbetaling geschieden moet, omdat tusschen deze dagteekening en de aanbieding der stukken, ten kantore van de betrokken betaalmeesters noodwendig eenige dagen moeten verloopen. Door stilzwijgend den dag der *werkelijke* uitbetaling als het tijdstip voor de ophouding der jaarlijksche uitkeeringen aan te nemen, zou men daarentegen gevaar loopen langer met die uitkeeringen belast te blijven dan in de bedoeling der Regering ligt, omdat nergens een termijn is voorgeschreven binnen welken dergelijke ordonnantien ter betaling moeten worden aangeboden. Van daar de in art. 3 van het wets-ontwerp voorgestelde bepaling, die, terwijl zij ruimschoots tijd laat tot het incasseren der afkoopsommen, tevens belet, dat daarmede ten nadeele van 's Rijks schatkist lang worde verwijld, en in verband waarmede bij art. 5 van het ontwerp wordt voorgesteld om de wet verbindend te doen zijn met den dag harer afkondiging.

Ten slotte wordt hier nog medegedeeld, dat de afkoopsom van *f* 28,557.40, welke krachtens de bestaande overeenkomst aan Z. K. H. Prins Frederik kan worden uitbetaald, naar het gevoelen der Regering, op grond der wet van 25 Mei 1816 (*Staatsblad* n°. 25), gelijktijdig met de overige goederen der bij die wet toegekende domein-dotatie aan den Staat zal moeten worden teruggegeven, tot verzekering waarvan door Z. K. H. eene inschrijving op het grootboek der 2½ percent nationale schuld zal worden genomen.

's Gravenhage, 22 December.

Bij Koninklijk besluit van 19 Aug. 1854, n°. 62 is op verzoek van de te Amsterdam gevestigde Hollandsche Verzekering-compagnie, bewilliging verleend op het daarbij overgelegd ontwerp eener acte houdende wijziging der statuten, en verlenging van den duur dezer naamlooze vennootschap voor den tijd van twintig achtereenvolgende jaren, aanvangende den 1sten Januarij 1855.

Na voorafgaand vergelijkend examen is, bij schikking van den Minister van Binnenlandsche Zaken, benoemd tot opzigter van den Waterstaat in het 7de district (Limburg) Johannes Godfried van Beusekom.

* Bij het uiteengaan der Tweede Kamer van de Staten-Generaal zijn aanhangig gebleven de volgende wetsontwerpen als: 1o. op het lager- en middelbaaronderwijs; 2o. regelende de verantwoordelijkheid van de hoofden der ministeriële departementen; 3o. afschaffing van het tonnegeld 4o. regeling en beperking der uitoefening van het regt van vereeniging en vergadering; 5o. nadere bepalingen omtrent de kosten der huizen van bewaring: 6o. bepalingen op het stuk der loodsdienst voor zeeschepen; 7o. aankoop van 2½ en 3 pets. nationale schuld tot vervanging der schatkistbiljetten in het depôt der Muntbiljetten: 8o. regeling van het gebruik van het koloniaal batigslot over 1852; 9o. afschaffing van de regten op den uitvoer van gemunt en ongemunt goud en zilver in Nederlandsch Indië; 10o. regeling van het fonds der bakengelden; en 11o. tot wijziging der wet van 12 April 1850 betrekkelijk de brievenposterij.

Er zijn drie voorstellen van de leden aanhangig gebleven, als 1o. van den heer Wintgens, tot instelling van plaatselijke raden van gezondheid; 2o. van de heeren van Hoëvell, Jespers, van Bosse, Westerhoff en Thorbecke, tot afschaffing van de accijnsen op den turf en op de steenkolen; en 3o. van de heeren van Nispen van Sevenaar, Storm van 's Gravesande en van Akerlaken, tot afschaffing van den accijns op het gemaal der rogge.

De meeste dier ontwerpen en voorstellen zijn bereids in de afdeelingen van de Tweede Kamer onderzocht. De verslagen deswege zijn of worden in gereedheid gebragt. Gedurende het reces zal de beantwoording worden opgemaakt, zoodat wanneer de Kamer weder bijeenkomt, de werkzaamheden achtereenvolgens zullen kunnen voortgezet worden.

* Men weet, dat bij de behandeling der wet op de middelen, de heer van Lijnden, de noodzakelijkheid heeft betoogd tot het te keer gaan van het misbruik van den sterken drank.

De Minister van Finantien heeft den spreker daarop het volgende geantwoord: «Ik wensch den afgevaardigde uit Arnhem (den heer van Lijnden) dank te zeggen voor den mij gegeven wenk. Ik ben het geheel met hem eens, dat het misbruik van sterken drank een der grootste kwalen is van dezen tijd. De vraag evenwel, in hoeverre de Regering van haar kant dat misbruik kan tegengaan, is eene diep ingrijpende vraag. Ik wil echter, wat mij betreft, gaarne de vraag bestuderen, voor zoo verre mij daartoe de tijd zal gegeven worden, en wat ik door mijne bemoeijenissen doen kan, om het tegen te gaan, zal ik volgaarne in het werk stellen. Op één punt kan ik reeds wijzen, namelijk dat de ontduiking van patent met gestrengheid wordt gestraft, wanneer het slijterijen geldt, juist met het doel, om de oprigting van al die kleine slijterijen tegen te gaan.»

* Het dîner, dat gisteren in het *Hôtel de l'Europe* van de leden van den Hoogen Raad heeft plaats gehad, was zeer prachtig. Het werd bijgewoond door de ambtenaren van het Openbaar Ministerie bij hetzelve, als ook door de heeren Mr. Faber van Riemsdijk, deken der orde van advocaten en Clant, oudsten procureur bij gemeld hoog regterlijk collegie.

De *Staats-Courant* deelt de opgave mede van het Departement van Financien van den op 15 dezer in de entrepôts te Amsterdam, Rotterdam, Schiedam, Dordrecht en Middelburg aanwezige hoeveelheden van de hier navolgende goederen.

1,236.721 pd. Pot- en Parelasch; 171 lasten tarwe, 386 lasten rogge, 601 lasten Gerst, 14317 stuks huiden, 74347 pd. indigo, 2,212.917 pd. koffij, 3,428.371 pd. rijst, 19,212.034 pd. ruwe suiker, 1,583.136 pd. tabak in rollen of bladen en opgeplette stelen, 1,687,892 pd. tin, 70 vaten walvisch- en robbentraan, en 43 vaten levertraan.

Men verneemt, dat de kapt.-luit. ter zee A. van Wachendorff van Rijn, thans 1ste offic. aan boord van Zr. Ms. wachtschip *Ajax* te Hellevoetsluis, benoemd is tot komm. van Zr. Ms. schip *Sindore*, onlangs van de West-Indien aldaar binnengeloopen, en in diens plaats tot 1sten offic. aan boord van het wachtschip de kapt.-luit. ter zee G. C. Alvarez.

Eergisteren had te Rotterdam de beoordeeling plaats van het ingezondene op de bij het programma der Holl. Maatschappij van landbouw voor het jaar 1854 uitgeloofde prijzen voor vlas en hennip. Het was echter te betreuren dat er geen vlas ter beoordeeling was ingezonden en dat er slechts twee partijen hennip waren aangeboden. Eene dezer partijen, ingezonden door R. Donk, bouwman onder Wijngaarden, kon uitstekend genoemd worden, doch daaraan mogt alleen de zilveren medaille der Maatschappij worden toegekend, omdat door den inzender niet aan al de vereischten, bij het programma verlangd, was voldaan geworden.

Men verneemt, dat ook weder voor dezen winter, even als in het vorig jaar, uit den *Senatus Veteranorum* van het Utrechtsch studentenkorps eene Commissie is benoemd, om door het uitreiken van kleeding en deksel eenigzins den nood der armen van deze stad te verligten. — Deze Commissie bestaande uit de H. H. Alewijn, Bergsma en Tijl, is door de vrijwillige bijdragen van H. H. Studenten in staat gesteld te beschikken over de aanzienlijke som van ongeveer *f* 1000. Bij deze bedeeling zullen, naar men verneemt, vooral in aanmerking komen de nagelaten betrekkingen van hen, die door de laatst geheerscht hebbende cholera zijn weggerukt. (*U. Ct.*)

Den 19 Dec. is aan de Utrechtsche Hoogeschool bevorderd tot doctor in de regten de heer J. H. F. Umgrove, van Almen (Gelderland), met Theses.

Men schrijft uit Belgie, dat de lust tot deelneming in den Oosterschen oorlog veel levendigheid verwekt onder het Belgisch leger en de desertie uit de grens-garnizoenen op vrij groote schaal plaats vindt. Er zijn regementen die op sommige dagen 30 man te min hebben op het appel. Manschappen van alle wapenen loopen naar de Fransche grenssteden over, worden onverwijld naar het depôt van het vreemden legioen in Afrika gezonden en van daar, zoo men gelooft, ingescheept naar de Krim.

Leijden, 21 Dec. Heden is alhier tot doctor in de regten gepromoveerd de heer H. C. van Karnebeek van Amsterdam; na openlijke verdediging van een Specimen Economico politicum inaugurale, *de distributione et forma praediorum.*

Haarlem, 21 Dec. De arrondissements-regtbank alhier heeft heden uitspraak gedaan in zake van Jhr. M. Salvador en S. Fongers. De regtbank heeft beide beklaagden schuldig verklaard aan de hun ten lasten gelegde daadzaken als:

1o. lasterlijke aanbrenging en denonciation calomnieuse; 2o. het wanbedrijf van laster, gepleegd door middel van openbare alom verspreide dagbladen, en mitsdien den eersten beklaagde veroordeeld tot 4 maanden gevangenisstraf, twee boeten eene van *f* 500 en eene van *f* 200, en 7 jaren ontzegging van burgerschapsregten; den tweede beklaagde tot 3 maanden gevangenisstraf, twee boeten van *f* 100 en eene van *f* 50 en 5 jaren ontzegging van burgerschapsregten, benevens in de kosten van het regtsgeding.

Advertentien.

D. H. KINSBERGEN,
PEDICURE.

Verwittigt bij deze het Geacht Publiek, dat hij na vele jaren ondervinding en uitoefening van bovengenoemd vak, met overleg van de voornaamste Geneesheeren, lijders aan

EXTEROOGEN, VEREELDE KNOKKEN, NAGEL-INGROEIJING

en alle andere verder voorkomende ligchaamsgebreken van dien aard, zonder de minste aandoening van pijn of verbloeding, volkomen geneest, zoodanig, dat men bij continuatie daarvan bevrijd blijft.

Hij heeft ook uitgevonden een pleister ter genezing, waarvan men overtuigd zal zijn dat de lijder radicaal gecureerd wordt.

De veelvuldige respectable attesten, zoowel van bekwaamheid als van soliditeit, welke bovengemelde in bezit heeft, en waarvan de belanghebbenden zich, desverkiezende, kunnen overtuigen, geven hem de verzekering, dat hij de achting, die hem ruimschoots buiten 's lands, en ook sedert geruimen tijd in *Nederland* is geschonken, ongetwijfeld ook alhier zal verwerven.

NB. *Te consulteren en te ontbieden* bij M. DE WILDE *St. Jacobstraat* No. 53.

(711)

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 22 December 1854.

Nederland.	Pct.		**Rusland.**	Pct.	
Ned.W.Schuld.	2½	59½ $^{9}/_{16}$	*Hope* 1798/1816	5	99⅞ 100
Dito Certificat. .	3	70$^{13}/_{16}$ ⅞	Dito 1828/1829	5	
Dito Dito . .	4	89¼ ⅜	Cert. 1831/1838	5	82¼
O. I. Leening. .	4		Dito Dito	4½	
Amort. Syndic.	3½		Dito *Hope* . . .	4	74¼ ⅜
Hand.-Maats. .	4½		Dito *Stieglitz* . .	5	
Belgie.			Dito dito 5e Ser.	4	
Certificaten. . .	2½		Inschr. Assig. .	6	
D° *Rothschild* .	2½	48⅜	Certific. dito. .	6	
Frankrijk.					
Obligatiën . . .	3		**Polen.**		
Spanje.					
Nieuwe	1	18$^{7}/_{16}$ ½	Obligatiën . . .	4	
Dito Buitenl. .	3	37⅞	**Oostenrijk.**		
D° Binnenl.^{e}/m.	3	33$^{9}/_{16}$ ⅝			
Bew. Sp. Com.		5$^{5}/_{16}$	Metalliek . . .	5	62⅞ 63⅛
Amort. Schuld.			Dito bet. Amst.	5	72¾ 73
Portugal.			Dito Nation. .	5	65$^{9}/_{16}$ ¾
Londen nieuwe.	3	36$^{15}/_{16}$ 37	Dito 1847	[illegible]	[illegible]
Dito uitgest.	4		Dito 1851/1852	2½	32$^{1}/_{16}$ $^{3}/_{16}$

Braz. bij Roths. p. s. 500. 5 pct. 96¾; Mexic., te Lond. 3 pct. 19$\frac{1}{16}$, ⅛; dito Onb. 19$\frac{1}{16}$, ⅛; Gren., te Lond. Uitg. 5⅜, $\frac{9}{16}$.

De markt was heden over het geheel willig gestemd met veel kooplust in Holl., Russen en Oostenrijksche fondsen.

FRANKFORT, Donderdag 21 December. Metalliek 5 pct. 64½; Spanje binnenl. 3 pct. 33¼; dito 1 pct. 18⅜.

LONDEN, Donderdag 21 December. Consols op t. 91¼, ⅜; N. Mexic. 3 pct. 21, ¼; Peru N. 4½ pct. 69½; Gren. Uitg. 5⅜; Ecuador 3½; Sardinie 5 pct. 83; Spanje 3 pct. buit. 39; dito 1 pct. 18⅞, 19⅛; dito Certific. 5¼, ½; dito Passive 4⅜, ⅝; Russen 4½ pct. 88; dito 5 pct. 97; Holl. 4 pct. 91¼; dito 2½ pct. 61¼.

PARIJS, Donderdag 21 December. Fr. 4½ pct. 94.50; dito 3 pct. 68.70; Sp. binn. 3 pct. 35; dito 1 pct. 18⅝; O. Metall. 85.

WEENEN, Donderdag 21 December. N. Metall. 82⅞; N. Leen. 98½; Nat. Leen. 85⅞; Bankactien 1244; Lombarde 96; Zilver 28¾; Wissel op Londen 12.25; dito op Parijs 149½.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.